

เอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ.
เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. แนวทางการประเมินผลการสอน

หลักเกณฑ์

ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการประเมินผลการสอนว่าผู้ขอ มีความสามารถในการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาที่สอน ตามความเหมาะสมกับลักษณะวิชา ที่สอนโดยใช้แนวทางในการประเมินตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

๑. มีการวางแผนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนให้ชัดเจน และคัดเลือกการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อให้ผลลัพธ์การสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยเสนอเอกสารหลักฐานที่สามารถประเมินได้ในทุกหัวข้อที่ผู้ขอเป็นผู้สอน (คำนิยามรูปแบบการเผยแพร่ และลักษณะคุณภาพดังตารางแนบท้าย) ซึ่งมีการอ้างอิงแหล่งที่มา อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และกฎหมาย

๒. มีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีสอนประกอบกับสื่อการสอนที่ทันสมัยต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและติดตามการสอนตลอดเวลา เช่น ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ยกตัวอย่างประกอบ สอดแทรกประสบการณ์จริง ใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนคิดและตอบคำถามให้เข้าใจได้ชัดเจน หรือใช้สื่อปฏิสัมพันธ์แบบดิจิทัล (digital interactive media)

๓. มีความสามารถที่จะสอนให้ผู้เรียนสามารถเสาะแสวงหาความรู้และพัฒนาองค์ความรู้ ได้ด้วยตนเอง ด้วยความมีวิจารณญาณ รู้ว่าเหล่งความรู้ใดที่ควรเชื่อถือ สามารถเป็นผู้เรียนหรืออย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (lifelong learner)

๔. มีความสามารถสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้อย่างมีเหตุผลในวิชาที่สอน

๕. มีความสามารถให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

๖. มีความสามารถจัดให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามความเหมาะสม

๗. มีความสามารถในการใช้สื่อการสอน อุปกรณ์ และสื่อปฏิสัมพันธ์แบบดิจิทัล (digital interactive media) ที่ทันสมัยและเหมาะสมเป็นอย่างดี สามารถจำลองสถานการณ์สมมติเพื่อให้ผู้เรียนเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้น

๘. มีความสามารถที่จะสอดแทรกเทคนิคการมีปฏิสัมพันธ์ การร่วมงาน (interpersonal skill) ความสามารถในการแสดงออก การแก้ปัญหา การปรับ (adaptability) และรับความคิดเห็น

๙. มีความสามารถในการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนในวิชาที่สอน

กรณีที่ສภากลุ่มศึกษาพิจารณาเห็นว่า สถาบันอุดมศึกษามีระบบการประเมินผลการสอนของคณาจารย์ประจำปีที่ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ข้างต้นอย่างเป็นรูปธรรม เที่ยงตรง และเชื่อถือได้ คณะกรรมการอาจให้ใช้ระบบการประเมินผลการสอนดังกล่าวหนึ่นแทนแนวทางการประเมินผลการสอนตามที่ ก.พ.อ. กำหนดได้ นอกจากนี้คณะกรรมการอาจกำหนดแนวทางในการประเมินเพิ่มเติมขึ้น อีกทีได้ โดยจัดทำเป็นประกาศให้เป็นที่ทราบทั่วไปก่อนการประเมิน

วิธีการ

๑. ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (หัวหน้าสาขาวิชา/หัวหน้าภาควิชา/คณบดี) ประเมินผลการสอนในชั้นต้น ว่าผู้ขอ มีผลการสอนอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่
๒. ให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการประเมินผลการสอนของผู้ขอว่าอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ อาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินผลการสอนได้ตามความเหมาะสม

ตัวอย่างเอกสารหลักฐานที่ใช้ในการประเมินผลการสอน

แบบที่ ๑	
นิยาม	ผลงานทางวิชาการที่เป็นเอกสารที่ใช้ประกอบในการประเมินผลการสอนวิชาได้วิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบจัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้สอนในการใช้ประกอบการสอน
รูปแบบ	เป็นเอกสารหรือสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในวิชาที่ต้นสอน ประกอบด้วยแผนการสอน หัวข้อบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และอาจมีสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เพิ่มเข้าอีกได้ เช่น รายชื่อบุคลากรหรือหนังสืออ่านประกอบ บทเรียนเรียงคัดย่อเอกสารที่เกี่ยวเนื่องแผนภูมิ (chart) แผงเสียง (tape) ภาพเคลื่อนไหว (video) ภาพเลื่อน (slide) สื่อการสอนออนไลน์ หรือสื่อปฏิสัมพันธ์แบบดิจิทัลอื่น ๆ ซึ่งมีการอ้างอิงแหล่งที่มาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
การเผยแพร่	อาจเป็นเอกสารที่จัดทำเป็นรูปเล่มหรือถ่ายสำเนาเย็บเล่มหรือเป็นสื่ออื่น ๆ อาทิ ซีดีรอม ที่ได้ใช้ประกอบการสอนวิชาได้วิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษามาแล้ว
ลักษณะคุณภาพ	อยู่ในดุลยพินิจของสภานสถาบันอุดมศึกษาที่จะกำหนดเป็นข้อบังคับ

ตัวอย่างเอกสารหลักฐานที่ใช้ในการประเมินผลการสอน (ต่อ)

แบบที่ ๒	
นิยาม	ผลงานทางวิชาการที่ใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาที่สอนและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ โดยอาจพัฒนาขึ้นจากเอกสารประกอบการสอน จนมีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้เรียนที่นำไปศึกษาด้วยตนเองหรือเพิ่มเติมขึ้นจากการเรียนในวิชานั้น ๆ
รูปแบบ	เป็นเอกสารรูปเล่มหรือสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในวิชาที่ตนสอน ประกอบด้วย แผนการสอน หัวข้อบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพoS สมควร) และมีสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เพิ่มขึ้น เช่น รายชื่อบุคลากร หรือหนังสืออ่านประกอบบทเรียนเรียงคัดย่อเอกสารที่เกี่ยวเนื่อง แผนภูมิ (chart) แอบเสียง (tape) ภาพเคลื่อนไหว (video) ภาพเลื่อน (slide) สื่อออนไลน์ สื่อปฏิสัมพันธ์แบบดิจิทัล ตัวอย่าง หรือกรณีศึกษาที่ใช้ประกอบการอธิบายภาพ แบบฝึกปฏิบัติ รวมทั้ง การอ้างอิงเพื่อขยายความที่มาของสาระและข้อมูล และบรรณานุกรม ที่ทันสมัยและถูกต้องตามกฎหมาย
การเผยแพร่	ต้องได้รับการจัดทำเป็นรูปเล่มด้วยการพิมพ์ หรือถ่ายสำเนาเย็บเล่ม หรือสื่ออื่น ๆ ที่แสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่โดยใช้เป็น “คำสอน” ให้แก่ผู้เรียนในวิชานั้น ๆ มาแล้ว
ลักษณะคุณภาพ	อยู่ในดุลยพินิจของสถาบันอุดมศึกษาที่จะกำหนดเป็นข้อบังคับ

เอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ.
เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๖๔

๖. แนวทางการประเมินผลงานทางวิชาการของผู้ทรงคุณวุฒิ

การประเมินผลงานทางวิชาการของผู้ทรงคุณวุฒิต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาที่ ก.พ.อ. กำหนด รวมทั้งควรคำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสิน ดังนี้

๑. ผลงานทางวิชาการต้องได้รับการเผยแพร่ในวงวิชาการอย่างกว้างขวาง และสามารถ สืบค้น (visibility) และเข้าถึง (availability) ผลงานทางวิชาการได้

๒. ควรคำนึงถึง Journal ranking ของวารสารที่เผยแพร่ผลงานทางวิชาการด้วย ตัวอย่างเช่น ผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ใน Quartiles1 ของ Science Journal Ranking (SJR) ส่วนใหญ่จะเป็นผลงานที่มีคุณภาพ

๓. ควรคำนึงถึงจำนวนครั้งในการอ้างอิงของผลงานทางวิชาการ โดยเฉพาะการอ้างอิง จากต่างประเทศ

๔. impact factor (จากฐานข้อมูล Scopus) ของวารสารที่เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ สามารถสะท้อนถึงคุณภาพของผลงานทางวิชาการได้

๕. ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการ ที่สามารถสร้างผลกระทบได้ในระดับใด ต่อวงวิชาการระดับนานาชาติ หรือ สร้างผลกระทบในด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย

๖. จริยธรรมในการทำวิจัย หรือ research misconduct เช่น falsification, fabrication และ plagiarism

๗. การได้รับรางวัลระดับชาติและระดับนานาชาติของผลงานทางวิชาการ